

Derpaa fattes Lovforslaget i dets Heelhed til Discussion.

Jesperfen: Naar jeg nu føler mig utilfreds med denne Lov og stemmer mod den, saa er det ingenlunde, fordi jeg søger efter det bedst Mulige, nei tværtimod, jeg kan godt berolige mig ved at tage det mindre Brugbare i det Haab, at vi med Tiden kunne rette paa det, men jeg tilstaaer oprigtigt, at jeg finder denne Lov aldeles ubrugbar, og jeg troer, at Huusmændene ikke ville drifte sig til at begjere deres Arbejde afløst for de Commissioner, som herefter ville blive sammensatte, og det kongelige Løste, som udgik til dem i 1848, at det skulde gøres muligt for dem at frigjøre sig for det dem nu paahvilende Naturalarbejde, det have Huusmændene fortolket paa en saadan Maade, at de have tænkt sig, at det skulde gøres dem muligt under saadanne Vilkaar, at de ogsaa turde drifte sig til at lade Afløsningen træde i Værk. Det er ikke min Mening at sige, at der jo kunne være upartiske Commissioner sammensatte efter denne Lov, det troer jeg godt, der kan; men det er min Mening, at Huusmændene ville ikke med Tryghed kunne nedlægge Afgjørelsen af deres Skjæbne i disse Commissioners Hænder, fordi de have manglet al directe og indirecte Indskydelse paa deres Sammensætning. Jeg vil derfor, naaget det er ugerne, at jeg stemmer mod Loven — dog være nødsaget dertil, og jeg vil berolige mig med den Overbeviisning, at der paa nærværende Rigsdag var intet Godt og Gavnligt for Huusmændenes Sag at udrette (Hør!).

N. Sørensen: Jeg mener, at alle Forhandlinger ere her overflødige, og aldrig har vist den Trudsel fra den ærede Gte Kjøbenhavnste Deputerede (Mourier): „det kommer ikke ud“, „det kommer ikke ud“ kunnet falde (Mourier: Ingen Trudsel!) mere betimeligt eller i bedre Grund til at spire end netop idag, hvorfor han vistnok ogsaa saa dristigt har anvendt den idag. Jeg skal derfor kun svare, at for mig maa denne Lov ogsaa gjerne „ikke komme ud“, den maa gjerne for mig blive, hvor den er, jeg skal aldeles ikke beklage, at den ikke kan komme ud, jeg skal kun beklage, at den kommer ud, og jeg skal stemme imod den. Jeg har erklæret mine Grunde derfor im-

der de foregaaende Forhandlinger, og jeg skal henholde mig dertil i Anledning af denne Lov, fordi det er efter min Overbeviisning aldeles umuligt for Huusmændene, med et godt Haab at begjere Afløsning efter den (Nei!). Jeg kan aldeles ikke forklare mig, hvorledes det vil gaae, naar denne Lov kommer ud, da vi vide, at Huusmandshoveriet er en saa effkelig Ting for Godseierne, at de paa ingen Maade kunne uindvære det under de nærværende Omstændigheder, og, hvad der altsaa aldeles vist maa ligge skjult under, at man fra den Side saa meget hastur med denne Lovs Udkomme, uden at det har været muligt at gennemgaae dens Behandling tilbørligt her i Folkethinget, det vil vel da vise sig.

Hjerrild: Da jeg har havt en Deel med denne Sag at bestille, under dens Forhandling her i Thinget, saa kan jeg ikke undlade, nu da det lakker ad Enden med Behandlingen, at gjøre et Par Bemærkninger om, hvorledes den stiller sig for mig nu. Jeg vedgaaer, at jeg kunde have ønsket en og anden Forandring ved nærværende Lovforslag, der er kommen til dette Thing fra Landsthinget, men jeg vedgaaer ogsaa, som jeg tidligere under Sagens Behandling har udtalt, at jeg antager, at Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger til Afstemning, er bedre end Intet. Jeg har den Overbeviisning, at Huusmandshoveriet vel saa stærkt kræver en snarlig Afløsning som Gaardmandshoveriet, navnlig i Huusmandsstandens Interesse. Hvorvidt Herremændene kunde ønske at beholde Huusmandshoveriet eller ikke, er en Sag, som ikke har synderligt at betyde; thi Herremændene kunne ikke forlange det afløst; vil Huusmanden af med Hoveviet, saa har han Afgang dertil, og, vil han det ikke, saa kan han lade det være. Det skulde være besynderligt, om Ingen af alle de mangfoldige Huusmænd, der ere i Landet, skulde faae det Indfald at prøve paa, om det kunde være gjørligt ad den Vej, som nu er anvist, at blive deres Naturalarbejde qvit, det skulde være besynderligt, siger jeg, og jeg er overbevist om, at, naar de gjøre det, saa ville de nok faae at see, at det kan gaae. Jeg kan slet ikke gaae ind paa den Anskuelses Rigtighed, at Huusmændene skulde blive stillede saa ilde med Hensyn